HÖGSKOLAN I BORÅS

Modersmålslärarens roll i elevernas språk- och kunskapsutveckling

The role of the mother tongue teacher in students' knowledge and language development

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: CMSK00
Version: 1.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2019-09-10
Gäller från: VT 2020

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska som andraspråk (G1N), Ämnesdidaktik (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning
Ämnesgrupp: Svenska som andraspråk
Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet.
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen introducerar en teoretisk grund för ämnet modersmål där kursplanens uppbyggnad samt de bärande begreppen igenomgås och kopplas till deltagarnas yrkesroll och vardagliga praktik. Framgångsrika arbetssätt och metoder i modersmålsundervisning presenteras och exemplifieras genom pedagogiska planeringar och utvärderingar. För högre måluppfyllelse för flerspråkiga elever diskuteras hur samarbetet med skolans lärare och personal kan genomföras. Flerspråkighet som en resurs för språk- och kunskapsutveckling lyfts fram. Kursen belyser och problematiserar språkutveckling och litteracitet. Olika texttyper analyseras ur ett kontrastivt perspektiv. Fokus vilar dels på olika faktorer som påverkar språkutveckling och språkinlärning, dels på pedagogiska strategier som kan främja och stödja språkinlärningen hos flerspråkiga elever. Den svenska skol- och studiekulturen kontrasteras med modersmålslärarnas och elevernas tidigare skol- och studiekulturer. Vidare ges en orientering kring fjärrundervisning och användbara digitala verktyg som kan stötta flerspråkiga elevers lärande.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse
1.1 Uppvisa kännedom om styrdokument och regelverk i svensk skola, när det gäller skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag
1.2 Visa grundläggande kunskap om språk- och kunskapsutveckling
1.3 Redogöra för centrala begrepp inom modersmåls- och flerspråkighetsforskning
1.4 Redogöra för litteracitetsbegreppet
1.5 Kontrastera svensk skol- och studiekultur med modersmålslärarnas och elevernas tidigare skol- och studiekulturer

2. Färdighet och förmåga
2.1 Utforma och utvärdera en pedagogisk planering inklusive bedömning i ämnet modersmål
2.2 Analysera texter ur olika genrer med ett kontrastivt perspektiv
2.3 Använda olika digitala verktyg som kan stötta flerspråkiga elevers lärande samt diskutera för- och nackdelar med fjärrundervisning

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 Jämföra och motivera val av arbetsmetoder och digitala verktyg som stödjer elevens förstaspråks- och kunskapsutveckling
3.2 Förklara och problematisera förstaspråkets och modersmålsundervisningens betydelse för elevernas språk- och kunskapsutveckling
3.3 Utifrån didaktisk forskning kritiskt reflektera kring hur olika texter, texttyper och genrer kan användas i språk- och kunskapsutvecklande syfte

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- handledning
- seminarier
- fältstudier i skolverksamhet

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(RE01) Styrdokument och studiekultur
Muntlig redovisning
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 och 3.2
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN02) Pedagogisk planering
Skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.2, 2.1, 2.3, 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE03) Litteracitet
Seminarium
Lärandemål: 1.3, 1.4, 2.2 och 3.3
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Cummins, Jim (2017). *Flerspråkiga elever. Effektiv undervisning i en utmanande tid.* Lund: Natur och Kultur (utdrag, 50 s)

Greppa flerspråkigheten : en resurs i lärande och undervisning. (2018). Stockholm: Skolverket (158 s)

Gustavsson, Hans-Olof (2007). *"Utan bok är det ingen riktig undervisning."* Diss. Stockholm : Stockholms universitet, 2007 (utdrag, 50 s)

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2019). *Låt språket bära – genrepedagogik i praktiken.* Lund: Studentlitteratur (288 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2011) Stockholm: Skolverket, s. 12-19, 239-258 (26 s)

Skolverket (2018). *Skolverkets allmänna råd med kommentarer - Betyg och betygsättning.* Stockholm: Skolverket (47 s)

Skolverket (2016). *Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Utbildning för nyanlända elever.* Stockholm: Skolverket (45 s)

Skolverket (2011). *Planering och genomförande av undervisningen för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan* (utdrag 30 s)

Ytterligare litteratur enligt lärares anvisningar (ca 200 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt